

Mezinárodní právní předpisy

- Úmluva o právech osob se zdravotním postižením

Článek 13 - Přístup ke spravedlnosti

1

Státy, které jsou smluvní stranou této úmluvy, zajistí osobám se zdravotním postižením účinný přístup ke spravedlnosti na rovnoprávném základě s ostatními, mimo jiné i prostřednictvím procedurálních a věku odpovídacích úprav, s cílem usnadnit jim účinné plnění jejich role jako přímých nebo nepřímých účastníků a svědků při všech soudních řízeních, a to i ve fázi vyšetřování a předběžného řízení.

2

S cílem napomoci zajištění účinného přístupu osob se zdravotním postižením ke spravedlnosti, budou státy, které jsou smluvní stranou této úmluvy, podporovat odpovídající proškolení osob, které pracují v oblasti justiční správy, včetně pracovníků policie a vězeňské služby.

- mezinárodní normy a normy EU jsou k dispozici zde nebo na našich stránkách.

ENABLE
Zapojení
a přístup ke
spravedlnosti
pro obviněné
s mentálním a
psychosociálním
postižením.

Kontaktujte nás

 www.validity.ngo

 validity@validity.ngo

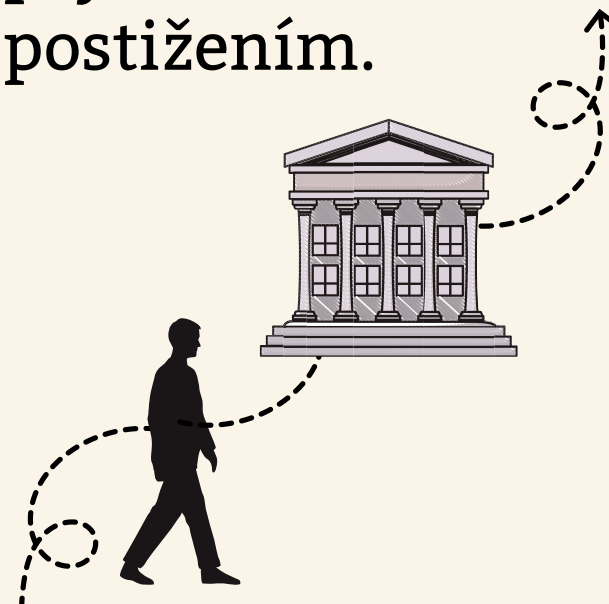

Umožnění obviněným osobám s mentálním a psychosociálním postižením zapojení a přístup ke spravedlnosti (101056701 – ENABLE – JUST-2021-JACC).

Co-funded by
the European Union

Projekt je spolufinancován Evropskou unií. Vyjádřené názory a stanoviska jsou však pouze názory a stanoviska autora (autorů) a nemusí nutně odrážet názory a stanoviska Evropské unie nebo Evropské komise. Evropská unie ani orgán poskytující dotaci za ně nemohou nést odpovědnost.

Co bych měl vědět?

Lidé s mentálním a psychosociálním postižením, kteří jsou podezřelí nebo obvinění v trestním řízení, čelí mnoha překážkám v jejich účasti na trestním řízení. Tyto překážky obvykle souvisejí s nepřístupným fyzickým prostředím, nedostatkem informací v přístupných formátech a vhodných komunikačních technologií, ale také s absencí kvalifikované právní pomoci a zastoupení.

Obsah

- Jak komunikovat
- Právní předpisy
- Procesní úpravy

Komunikace s lidmi s postižením

- Mluvte pomalu, nezvyšujte svůj hlas.
- Neinfantilizujte je.
- Často vyslovujte jeho/její jméno (jména).
- Říkejte nebo opakujte, kdo jste, a znovu vysvětlujte, co máte v úmyslu udělat.
- Ptejte se vždy v jeden čas jen jednu otázku, pokud se nemůžete vyjádřit srozumitelně, použijte varianty odpovědí.
- K jakémukoli nevhodnému chování přistupujte spíše vlídně než s výčitkami.
- Projevte spokojenost s jakoukoli odpovědí

Procesní úpravy - Výbor CRPD (příklady)

- Nezávislí mediátoři a facilitátoři speciálně vyškolení pro pomoc při komunikaci.
- Úpravy a změny postupů při výslechu (přizpůsobení místa, změna ve způsobu výslechu atd.).
- Podpora při komunikaci (asistenční komunikační systémy a zařízení atd.).
- Zjednodušení komunikace s podporou soudních úředníků, kvalifikovaných tlumočnicků znakového jazyka a verbálních tlumočnicků, služeb překladu z textu do řeči a z řeči do textu a taktálních tlumočnicků.
- Zajištění, že všichni tlumočníci jsou schopni tlumočit efektivně, přesně a nestranně.